

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЕКОЛОГИЯ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ“

ЗА СПЕЦ: „Екоикономика“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
В Т.Ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225
В Т.Ч.:	
• КОНСУЛТАЦИИ	8
• САМОПОДГОТОВКА	217

Изготвили програмата:

1.
(гл. ас. д-р Дамян Кирчев)

2.
(ас. Радмил Николов)

Ръководител катедра:
„Аграрна Икономика“ (доц.д-р Мария Станимирова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Екология и устойчиво развитие“ е интегрална дисциплина на познанията от обществените, естествените и техническите науки.

Целта на дисциплината е формирането в студентите на система от знания, необходими за осигуряването на екологичната и икономическа сигурност на обществото за достигане на устойчиво социално, икономическо и екологично развитие, чрез вземането на научно-обосновани управленски решения, отговарящи на изискванията за развитие на цивилизацията в 21 век.

Дисциплината следва да изгради знания в областта на теоретичните основи и историческите предпоставки на възникването на концепцията за устойчиво развитие, както и да се усвоят нейните методологични аспекти и приложение при решаването на екологични проблеми. Студентите трябва да получат разбиране за екологичната ситуация на съвременното, устойчивото развитие на обществото и начините и средствата за опазване и възпроизводство на околната среда, здравето и живота на хората.

Базови познания необходими за изучаване на дисциплината се явяват получените от дисциплините „Екология“, „Икономика на предприятието“ и „Основи на екоикономиката“.

Получените знания могат да бъдат основа за изучаването на широк кръг дисциплини в областта на екоикономиката, като „Интегрирана екологична оценка“, „Екологичен мониторинг на околната среда“, „Интегриран мениджмънт на околната среда“ и др.

I. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема 1: ВЪВЕДЕНИЕ В ЕКОЛОГИЯТА И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
1.1	Същност, цели и задачи на дисциплината
1.2	Основни понятия термини и определения
1.3	Среда на обитание, екологични фактори, основни екологични закони
2.	Тема 2: ПОПУЛАЦИЯ, БИОЦЕНОЗА, ЕКОЛОГИЧНА НИША
2.1	Основни характеристики
2.2	Биоценоза-видова и пространствена характеристика
2.3	Взаимоотношения между организмите в биоценозата
2.4	Екологична ниша
3.	Тема 3: ЕКОСИСТЕМА. ХРАНИТЕЛНИ ВЕРИГИ И ЕКОЛОГИЧНО РАВНОВЕСИЕ
3.1	Същност, характеристика и структури
3.2	Видове екосистеми и продуктивност
3.3	Хранителни вериги и потоци на енергия в екосистемите
3.4	Екологично равновесие и ролята на човека в екосистемите и биосферата
4.	Тема 4: ПРИРОДНИ РЕСУРСИ. ПРИНЦИПИ ЗА ОПАЗВАНЕ. ОЦЕНКА
4.1	Класификация, характеристика, запаси и използване на природните ресурси
4.2	Основни принципи на опазването на природните ресурси
4.3	Подходи за икономическа оценка на природните ресурси
5.	Тема 5: СЪВРЕМЕННА ЕКОЛОГИЧНА СИТУАЦИЯ. КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
5.1	Предпоставки за възникване на концепцията „устойчиво развитие“

5.2	Еволюция на концепцията „устойчиво развитие“
6.	Тема 6: ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ПРИНЦИПИ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
6.1	Цели, основни задачи и равнища на концепцията за устойчиво развитие
6.2	Основни принципи на устойчивото развитие
6.3	Измерения на устойчивото развитие и връзката „екология - устойчивост“
7.	Тема 7: ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
7.1	Определения и подходи за определяне на показателите
7.2	Системи от показатели за измерване на устойчивостта
8.	Тема 8: ИКОНОМИЧЕСКИ, СОЦИАЛНИ И ЕКОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ НА КОНЦЕПЦИЯТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
8.1	Понятието „качество на живот“ и екологичните му параметри в контекста на концепцията за устойчиво развитие
8.2	Подобряването на качеството на живот, като основна цел на съвременното общество
9.	Тема 9: УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПОЗЕМЛЕНИТЕ РЕСУРСИ, РУДНИТЕ И НЕРУДНИ ИЗКОПАЕМИ
9.1	Характеристики и особености на ресурсите
9.2	Екологични проблеми свързани с използването на поземлените ресурси
9.3	Организационни и икономически мероприятия за опазване и устойчиво използване на поземлените ресурси
10.	Тема 10: УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДНИТЕ РЕСУРСИ
10.1	Характеристика и особеност на водните ресурси
10.2	Екологични проблеми на използването на водните ресурси
10.3	Организационни и икономически мероприятия за опазване и устойчиво използване на водните ресурси
11.	Тема 11. УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕТО
11.1	Характеристика и особености на ресурсите, разпределение и динамика
11.2	Организационни и икономически мероприятия за опазване и устойчиво използване на биоресурсите
11.3	Генни банки, Червена книга, защитени територии
12.	Тема 12: УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА АТМОСФЕРАТА
12.1	Характеристика на източниците на замърсяване
12.2	Последствия от замърсяването на атмосферата
12.3	Организационни и икономически мероприятия за опазване и устойчиво използване на атмосферния въздух
13.	Тема 13: МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ
13.1	Международни организации на ООН
13.2	Роля на международните програми на ООН за постигане на устойчиво развитие
13.3	Международно сътрудничество в областта на устойчивото развитие и екологията
14.	Тема 14: ИКОНОМИЧЕСКИ МЕТОДИ И ИНСТРУМЕНТИ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ПОЛИТИКА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
14.1	Роля на икономическите методи за опазване на околната среда и постигане на устойчивост
14.2	Принципи и инструменти на икономическия подход
15.	Тема 15: ПЕРСПЕКТИВИ ЗА УСТОЙЧИВО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ И ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНИ КРИЗИ
15.1	Междуетраслов подход за решаване на екологични проблеми
15.2	Новите технологии в полза на постигането на устойчивост
15.3	Безотпадни, ресурсо и енергоспестяващи технологии

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Екология и устойчиво развитие“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници, хипервръзки (URL-модул);
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни и урок.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	1	40
1.2	Курсов проект	1	45
Общо за семестриален контрол:		2	85
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит	1	140
Общо за сесиен контрол:		1	140
Общо за всички форми на контрол:		3	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Екология и устойчиво развитие“, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Апостолов Н., Н. Найденов, Приложна екология и икономика на околната среда, УИ “Стопанство”, С. 1998Бжежински, З. Извън контрол. С.,1994.
2. Борисова, Р., С. Сиракова. Екология и устойчиво развитие, Издателство “Нови знания”, С. 2005

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

3. Гор, Ал. Застрашената Земя. С. 1995
4. Давчева, Н., Л. Илчев. Екология, устойчиво развитие, околна среда, СУ “Климент Охридски”, С. 2005
5. Каменов, Д. Екология и сигурност, УИ Шуменски университет, Шумен, 2007.
6. Каменов, Д. Обща екология с основи на опазване на околната среда. “Наука и изкуство”, С. 1986
7. Конвенция на ООН за биологичното разнообразие, решение II/8.
8. Конвенция на ООН за борба с опустиняването, чл.2, т.1.
9. Манолов, М., В. Янакиев, К. Жейнов - Екология. Учебник за студенти от ИУ-Варна, 2007.
10. Матев, И. и др. Екология, Pensoft, С. 2004.
11. Найденов, Н. Екоикономика и устойчиво развитие. С. 2007.
12. Нашето общо бъдеще. Международна комисия за опазване на околната среда и развитие. С. ДИ, 1989
13. Недялков, С. Теория на екологията, PSSE, С. 2003.
14. Рамкова конвенция на ООН за климатичните изменения, чл.4, т.3.
15. Яркова, Юл. Икономика на околната среда, ИК “Кота”, Стара Загора, 2008.
14. Акимова, Т. и др. Екология: човек-природа-техника, ЗАО Издателство “Економика”, Москва, 2007